

Література

1. Берман Г. Дж. Западная традиция права: эпоха формирования.- М., 1998.
2. Синха Сурия Пракаш. Юриспруденция. Философия права. Краткий курс/ Пер. с англ.- М., 1996.
3. Демидов А.И. Политико-правовая жизнь: ненормативный аспект // Правовая политика и правовая жизнь.- 2002.- №3.
4. Давид Р. Основные правовые системы современности / Пер. с фр. и вступ. ст. В.А. Туманова.- М., 1988.

УДК 378.6.001.891:347 (045)

Шуст Н.Б.

д.соц.н., професор

Юридичний інститут

Національний авіаційний університет, м.Київ

СОЦІАЛЬНО-МОНІТОРИНГОВІ МОДЕЛІ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ

Впровадження компетенції у зміст освіти та запровадження вимірів у систему моніторингу якості освіти відбувається поступово, супроводжується широким обговоренням та ґрунтовним науково-методичним інструментарієм. Оскільки поняття компетентності, ключових компетенцій є досить багатограним, тому їх визначення й трактування постійно знаходяться в сфері наукових дискусій.

Так, Міжнародна комісія Ради Європи в своїх документах розглядає поняття компетентності як загальні, або ключові, вміння, базові вміння, ключові кваліфікації, кроснавчальні вміння або навички, ключові уявлення, опорні знання.

На думку експертів Ради Європи, компетентність передбачає:

- спроможність особистості сприймати та відповідати за індивідуальні й соціальні проблеми;
- комплекс ставлень, цінностей, знань і навичок.

Експерти країн Європейського Союзу визначають поняття компетентності як здатність застосовувати знання й уміння, що забезпечує активне застосування навчальних досягнень у нових ситуаціях. В останніх публікаціях ЮНЕСКО поняття компетентності трактується як поєднання знань, умінь, цінностей і ставлень, що повсякденно застосовуються людиною та розглядається як: здатність застосовувати знання та вміння ефективно й творчо в міжособистісних відносинах – ситуаціях, що передбачають взаємодію між людьми в соціальному контексті так само, як і в професійних ситуаціях. А відповідно – компетенції розглядаються як поняття, що логічно походять від ставлень до цінностей, та від умінь до знань [1].

Орієнтуючись на сучасний ринок праці, освіта до пріоритетів сьогодення відносить уміння оперувати такими вміннями та знаннями, що задовольняють проблеми сучасного суспільства, підготують молодь до нових ролей у цьому суспільстві. Саме тому важливим нині є не тільки вміння оперувати власними знаннями, а й бути готовими змінюватись та адаптовуватись до нових проблем

ринку праці, оперувати й управляти інформацією, активно діяти, швидко приймати рішення, навчатись впродовж життя [2].

Правова освіта передбачає формування у молоді людини уміння знайти та засвоїти таку соціально-економічну, статусну, соціально-психологічну суму знань, яка б дозволила проявити інноваційність по відношенню до соціуму. Традиційна організація загальної освіти в більшій мірі відповідала завданню відтворення існуючих соціальних відносин, соціальних установок. В сучасних умовах, коли формується нова система цінностей, нові моральні стандарти, а динаміка процесу соціальних змін ускладнює прогноз того, які цінності і стандарти поведінки можуть забезпечити адекватність соціальної поведінки у майбутньому, особливу роль набуває соціокультурна підтримка індивідуальності і формування соціальної компетентності особистості.

Одночасно, аналізуючи досвід освітніх систем багатьох країн [3], одним зі шляхів оновлення змісту освіти й навчальних технологій, узгодження їх із сучасними проблемами, інтеграції до європейського та світового освітнього простору є компетентісний підхід та створення ефективних механізмів його запровадження.

Науковці європейських країн вважають, що набуття молоддю знань, умінь і навичок спрямоване на вдосконалення їхньої компетентності, сприяє інтелектуальному й культурному розвитку особистості, формуванню в неї здатності швидко реагувати на запити часу. Саме тому, важливим є дослідження самого поняття компетентності, розуміння, які саме компетенції і як необхідно формувати, що має бути результатом навчання.

Література

1. Shust N. Ukrainian higher education on the way to global Partnerships // World Congress-Developing global partnerships, New-York city, February 18-20, 2008, page 65-66.
2. Шуст Н.Б. Компетенції – основа поступального розвитку освіти // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія «Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». № 1 (14) 2010 – К.: Вид-во Нац.авіац.ун-ту «НАУ-друк», 2010. – С.86-89.
3. Компетентностный подход к проектированию государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (методологические и методические вопросы): методическое пособие: Изд.2-е./ В.И.Байденко. – М., 2006.